

Direkte 20153000**NOTAT**

Til: [Navn]

Dato: 20. maj 2025

Økonomi i 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien' maj 2025 2020-2030

Regeringen og aftalepartierne præsenterede d. 19. maj 2025 den politiske aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien.

Aftalen kommer ovenpå og skal ses i sammenhæng med regeringens udspil 'En stærkere psykiatri' fra april 2025, som indeholder en samlet 10-årsplan med en langsigtet plan for opbygning af psykiatrien, så der samlet set tilføres 4,6 mia. kr. mere til psykiatrien fra 2020 til 2030. I nedenstående dokument gennemgås de enkelte elementer.

I den netop præsenterede politiske aftale udmøntes 2,6 mia. kr. ud af det samlede løft på 4,6 mia. kr. jf. udspillet om 'En stærkere psykiatri'. Ud af det samlede løft på 2,6 mia. kr. er 1,3 mia. kr. regionale, mens 0,4 mia. kr. er til kommunale indsatser, jf. økonomioversigten i aftalen. Samlet udestår at fordele 0,9 mia. kr. målrettes indsatser.

Region Hovedstadens budget forventes løftet med 91 mio. kr. i 2025, stigende til cirka 188 mio. kr. i 2026 og 412 mio. kr. fra 2030 jf. tabel 2a.

De resterende 2 mia. kr. er allerede udmøntet i en række aftaler. Tabel 1 nedenfor opsummerer udelukkende de regionale midler i de tidligere politiske psykiatriaftaler.

Tabel 1: Oversigt over politiske aftaler med løft af den regionale psykiatri, 2020-2025

<i>mio. kr., 25-pl</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aftale om Finanslov 2020	694	694	694	694	694	694
<i>Heraf drift</i>	521	521	521	521	694	694
<i>Heraf anlæg</i>	173	173	173	173	0	0
Udvidet psykologbehandling til 18-24årige (Finanslov 2021)		26	54	54	54	54
Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed (2022)				126	196	196
<i>Heraf her-og-nu-kapacitetspakken</i>				125		
Aftale om en bedre psykiatri 2023					282	248
Aftale om nyt dobbeltdiagnosetilbud og omlægning af de særlige pladser					122	297
Total	694	720	748	874	1.349	1.489
<i>Vækst år-til-år</i>	694	26	28	126	475	140

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet. PL-opregning foretaget af Danske Regioner.

Tabel 1a: Region Hovedstadens andel inkl. anlæg

Region Hovedstadens andel ved 31,16 %						
<i>mio. kr., 25-pl</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Total	217	225	233	273	421	465
<i>Vækst år-til-år</i>	217	8	9	39	148	44

I 2025 bliver regionerne - med den netop præsenterede samlede 10-års plan i tillæg til de allerede indgåede aftale – tilført yderligere 292,8 mio. kr. Heraf var 150 mio. kr. allerede var afsat til kapacitetsopbygning i børne- og ungdomspsykiatrien, i regi af sundhedsstrukturen. Fra aftalen om sundhedsstrukturen, stod de 150 mio. kr. til kapacitetsopbygning i børne- og ungepsykiatrien til at udløbe i 2025, men er med aftalen om 10-års planen blevet gjort permanent. Dog ikke med en vækst før i 2028, så de 150 mio. kr. bliver alene videreført i 2026 og 2027. Udover de 150 mio. kr. til kapacitetsopbygning i børne- og ungdomspsykiatrien, bliver regionerne i 2025 tilført midler til løft af voksenpsykiatrien (82,3 mio. kr.), løft af de udgående teams (60,0 mio. kr.) samt midler til styrket retssikkerhed (0,5 mio. kr.), jf. tabel 3.

Med baggrund i bloknøgleandelen på 31,16 pct. forventer Region Hovedstaden at modtage 47 mio. kr. til børne- og ungdomspsykiatrien, 25 mio. kr. til voksenpsykiatrien, løft af de udgående teams 19 mio. kr. samt midler til styrket retssikkerhed 0,2 mio. kr. i 2025.

Tabel 2: Regionale midler i 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien'

mio. kr., 25-pl	2025*	2026	2027	2028	2029	2030	Varig
Total	293	603	739	977	1164	1320	1321
Vækst-år-til-år	293	310	136	238	187	156	1
Heraf til kapacitetsopbygning	150	0	0	48	28	57	1

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien 2020-2030'. Anm.: *150 mio. kr. i 2025 er allerede aftalt i regi af sundhedsstrukturen.

Tabel 2a: Region Hovedstadens andel ved 31,16%

mio. kr., 25-pl	2025*	2026	2027	2028	2029	2030	Varig
Total	91	188	230	304	363	411	412
Vækst-år-til-år	91	97	42	74	58	49	0
Heraf til kapacitetsopbygning	47	0	0	15	9	18	0

I 2026 tilføres regionerne yderligere 309,8 mio. kr. Heraf er 87,3 mio. kr. til kapacitetsopbygning i voksenpsykiatrien, mens de resterende midler i 2026 er øremærket konkrete indsatser, som fx ret til hurtig behandling for unge med angst og depression (103 mio. kr.), bedre hjælp til ADHD og autisme (85,0 mio. kr.) samt mindre tvang (25,5 mio. kr.) mv.

Regionerne tilføres yderligere 136 mio. kr. i 2027, 237,9 mio. kr. i 2028, 187,1 mio. kr. i 2029, 156,0 i 2030 og 1,4 mio. kr. varigt efter 2030, jf. tabel 2. Midlerne for 2025 udmøntes via det regionale bloktilskud i forbindelse med ØA26.

Det skal bemærkes, at det fortsat udestår at ca. 200 mio. kr. til fordeling årligt målrettes indsatser. Det vil ske ifm. udmøntningsaftaler med Danske Regioner og KL. Det er for nuværende ukendt, hvor stor en del, der fortsat afventer fordeling mellem kommuner og regioner, da en del af midlerne i aftalen også afsættes til civilsamfundet, såsom bl.a. patient- og pårørendeorganisationer og derfor ikke er forudsat enten regioner eller kommuner. Derudover skal det bemærkes, at der i økonomioversigten i aftalen er markeret, at 'Markant udvidelse af det lettilgængelige behandlingstilbud' samt 'Nyt dobbelttilbud for børn og unge med misbrug og psykisk lidelse' er regionale midler. Indenrigs- og Sundhedsministeriet oplyser dog, at dette er en fejl, da netop disse to initiativer afventer senere udmøntningsaftale med Danske Regioner og KL.

Afslutningsvis lægger aftalepartierne vægt på, at Psykiatrirådet – med sin faglige styrke – fortsat skal have en vigtig rolle i opfølgningen på 10-årsplanen. Rådet skal fremover holde øje med, om de besluttede initiativer bliver gennemført, og om de skaber de ønskede resultater.

Tabel 3 nedenfor opsummerer de nye initiativer i den regionale psykiatri i hele beløb, mens tabel 4 opsummerer de nye initiativer som vækst år-til-år. Tabel 5 indeholder den samlede økonomioversigt fra 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien'.

Tabel 3: Midler i 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien' til den regionale psykiatri, hele beløb

<i>mio. kr., aftale pl</i>	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Varig
Bedre hjælp til ADHD og autisme	0,0	85,0	105,0	140,0	170,0	170,0	170,0
Unge skal have ret til hurtig behandling til unge med angst og depression ¹	0,0	103,0	124,0	93,0	62,0	62,0	62,0
Massiv investering i psykiatrien	232,3	319,6	356,2	560,1	642,2	778,2	779,6
- Heraf løft af voksenpsykiatrien	82,3	169,6	206,2	362,1	416,2	495,2	495,6
-Heraf løft af børne- og ungdomspsykiatrien ²	150,0	150,0	150,0	198,0	226,0	283,0	284,0
Markant løft af de udgående teams	60,0	65,0	120,0	150,0	280,0	300,0	300,0
Center for kunst og mental sundhed	0,0	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Ensartet kvalitet på tværs af landet	0,0	1,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
En sikker og tryk psykiatri med mindre indgribende tvang	0,5	26,0	25,4	25,4	0,4	0,4	0,4
-Heraf mindre indgribende tvangsformer	0,0	25,0	25,0	25,0	0,0	0,0	0,0
-Heraf styrket retssikkerhed	0,5	1,0	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Total	292,8	602,6	738,6	976,5	1.163,6	1.319,6	1.321,0
<i>Vækst år-til-år</i>	<i>292,8</i>	<i>309,8</i>	<i>136,0</i>	<i>237,9</i>	<i>187,1</i>	<i>156,0</i>	<i>1,4</i>

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien 2020-2030'. Anm.:

1) Midlerne er til praktiserende psykologer. 2) 150 mio. kr. i 2025 er allerede aftalt i regi af sundhedsstruktur-reformen.

Tabel 4: Midler i 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien' til den regionale psykiatri, vækst år-til-år

<i>mio. kr., aftale pl</i>	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Varig
Bedre hjælp til ADHD og autisme	0,0	85,0	20,0	35,0	30,0	0,0	0,0
Unge skal have ret til hurtig behandling til unge med angst og depression ¹	0,0	103,0	21,0	-31,0	-31,0	0,0	0,0
Massiv investering i psykiatrien	232,3	87,3	36,6	203,9	82,1	136,0	1,4
- Heraf løft af voksenpsykiatrien	82,3	87,3	36,6	155,9	54,1	79,0	0,4
-Heraf løft af børne- og ungdomspsykiatrien ²	150,0	0,0	0,0	48,0	28,0	57,0	1,0
Markant løft af de udgående teams	60,0	5,0	55,0	30,0	130,0	20,0	0,0
Center for kunst og mental sundhed	0,0	3,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ensartet kvalitet på tværs af landet	0,0	1,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
En sikker og tryk psykiatri med mindre indgribende tvang	0,5	25,5	-0,6	0,0	-25,0	0,0	0,0
-Heraf mindre indgribende tvangsformer	0,0	25,0	0,0	0,0	-25,0	0,0	0,0
-Heraf styrket retssikkerhed	0,5	0,5	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Total	292,8	309,8	136,0	237,9	187,1	156,0	1,4

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien 2020-2030'. Anm.:

1) Midlerne er til praktiserende psykologer. 2) 150 mio. kr. i 2025 er allerede aftalt i regi af sundhedsstruktur-reformen.

Tabel 5: Økonomioversigt fra 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien'.

<i>mio. kr., aftale pl</i>	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Varig
1.Flere skal behandles tidligt og tættere på	1,0	272,0	370,0	472,0	571,0	571,0	571,0
Markant udvidelse af det lettilgængelige tilbud							
Bedre hjælp til ADHD og autisme	0,0	85,0	105,0	140,0	170,0	170,0	170,0
Unge skal have ret til hurtig behandling til unge med angst og depression ¹	0,0	103,0	124,0	93,0	62,0	62,0	62,0
-Heraf mere digital behandling hos praktiserende psykologer med ydernummer		10,0					
-Heraf ny ret til hurtig behandling til unge med angst og depression		93,0	124,0	93,0	62,0	62,0	62,0
Et nyt sprog for trivsel og mental sundhed		2,0	11,0	9,0	9,0	9,0	9,0
-Heraf nu befolkningsrettet oplysningsindsats		2,0	2,0				
-Heraf "EN AF OS"			4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
-Heraf "Sammen om mental sundhed"			1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
-Heraf "ABC for mental sundhed"			3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Mere viden om konsekvenserne ved det stigende antal diagnoser på børne-ungeområdet	1,0	2,0					
Civilsamfundet som nøglespiller		30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
2.Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetiderne nedbringes	237,3	324,6	372,2	576,1	658,2	794,2	795,6
Massiv investering i psykiatrien ¹	232,3	319,6	356,2	560,1	642,2	778,2	779,6
- Heraf løft af voksenpsykiatrien	82,3	169,6	206,2	362,1	416,2	495,2	495,6
-Heraf løft af børne- og ungdomspsykiatrien ²	150,0	150,0	150,0	198,0	226,0	283,0	284,0
Sammenhængende patientrettighed for børn og unge	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mere hjælp og støtte til pårørende	5,0	5,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
-Heraf etablering af støtteforløb for forældre	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
-Heraf styrkelse og videreførelse af støtteforløb for pårørende			11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Bedre brug af offentligt tilskud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Retvisende ventetider for behandling hos praktiserende psykiatere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.Patienterne skal opleve mere sammenhængende forløb	115,0	203,0	552,0	679,0	935,0	1040,0	1039,0
Flere sociale akuttilbud og nye afklaringspladser	55,0 ³	77,0	192,0 ⁴	203,0 ⁴	268,0 ⁴	287,0 ⁴	288,0 ⁴
Justering af færdigbehandlingstakster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Markant løft af de udgående teams ¹	60,0	65,0	120,0	150,0	280,0	300,0	300,0
Mere opfølgende gadeplansarbejde for de mest udsatte		20,0	20,0	28,0	49,0	70,0	70,0

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet 'Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien 2020-2030'.

Anm.: 1) Midlerne udmøntes via det regionale bloktilskud. 2) 150 mio. kr. i 2025 er allerede aftalt i regi af sundhedsstrukturreform. 3) 25 mio. kr. i 2025 er allerede aftalt i regi af sundhedsstrukturereform og afsat til sociale akuttilbud. Midlerne udmøntes til kommunerne ved direkte tildeling via objektive kriterier. 4) Midlerne udmøntes via det kommunale bloktilskud fsva. midler til afklaringspladser. 5) Der udmøntes flere midler til regionerne og kommunerne end angivet i tabellen. Det endelige niveau fastlægges ifm. udmøntningsaftaler med Danske Regioner og KL